

EEE 1604/25

ABBOZZ TA' KONKLUŻJONIJIET

Suġġett: Is-60 laqgħa tal-Kunsill taż-ŻEE (Brussell, 21 ta' Mejju 2025)

Is-sittin laqgħa tal-Kunsill taż-ŻEE saret fi Brussell fil-21 ta' Mejju taħt il-Presidenza tas-Sur Michał Baranowski, Sottosegretarju tal-Istat, Ministeru għall-Iżvilupp Ekonomiku u t-Teknoloġija tal-Polonja, li jirrappreżenta l-Presidenza tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea. Għal-laqgħa attendew is-Sa Sabine Monauni, Ministru għall-Affarijiet Barranin, l-Ambjent u l-Kultura tal-Liechtenstein; Is-Sa Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, Ministru għall-Affarijiet Barranin tal-Izlanda; u s-Sur Espen Barth Eide, Ministru għall-Affarijiet Barranin tan-Norveġja, kif ukoll rappreżentanti tal-Kummissjoni Ewropea u s-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna.

Il-membri tal-Kunsill taż-ŻEE ddiskutew il-funzjonament ġenerali tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea (Ftehim ŻEE) u kellhom dibattitu ta' orjentazzjoni dwar is-Sigurtà Ekonomika u ż-ŻEE.

L-Ukrajna

1. Il-membri tal-Kunsill taż-ŻEE kkundannaw bl-aktar mod qawwi possibbli l-gwerra mhux ġustifikata, mhux provokata u illegali ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna, u saħqu fuq l-appoġġ sod tagħhom għall-indipendenza, is-sovranità u l-integrità territorjali tal-Ukrajna fil-fruntieri rikonoxxuti internazzjonalment tagħha. Il-membri tal-Kunsill taż-ŻEE heġġeġ lill-Federazzjoni Russa biex tirtira minnufih u mingħajr kundizzjonijiet it-truppi u t-tagħmir militari kollu tagħha mit-territorju kollu tal-Ukrajna fi hdan il-fruntieri rikonoxxuti internazzjonalment tagħha. Il-membri tal-Kunsill taż-ŻEE esprimew ukoll l-appoġġ tagħhom għal paċi komprensiva, ġusta u dejjiema, ibbażata fuq id-dritt internazzjonali, inkluż il-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti, u f'konformità mal-prinċipji u l-oġettivi ewlenin tal-Formula ta' Paċi tal-Ukrajna. Il-membri tal-Kunsill taż-ŻEE ddispjaciom għall-effetti kontinwi li l-gwerra ta' aggressjoni Russa li għaddejja kontra l-Ukrajna għandha fuq il-funzjonament tas-Suq Intern. Huma fahhru l-allinjament tal-Istati taż-ŻEE-EFTA kollha mad-dikjarazzjonijiet u l-mizuri restrittivi tal-UE kontra l-Federazzjoni Russa, minbarra azzjonijiet oħrajn meħuda mill-Istati taż-ŻEE-EFTA b'mod parallel mal-UE u l-Istati Membri tagħha biex jopponu l-aggressjoni militari tar-Russja, u dan wera s-sħubija eċċellenti u mill-qrib bejn l-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA.
2. Il-membri tal-Kunsill taż-ŻEE ssottolinjaw l-importanza li jiġu difiżi l-prinċipji u l-valuri fundamentali universali u komuni Ewropej, bħad-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem, l-istat tad-dritt u l-prinċipji tal-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti. Barra minn hekk, il-membri tal-Kunsill taż-ŻEE ssottolinjaw l-impenn tagħhom għall-ordni internazzjonali bbażata fuq ir-regoli, kif ukoll għad-difiża tal-konformità mad-dritt internazzjonali, inkluż id-dritt umanitarju internazzjonali.

Il-kooperazzjoni fiż-ŻEE

3. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza kontinwa u dejjem tikber tal-Ftehim dwar iż-ŻEE b'hala bażi fundamentali għar-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA u saħaq fuq l-importanza tal-istruttura b'zewg pilastri tal-Ftehim.
Għaraf il-kontribut pożittiv li sar mill-Istati taż-ŻEE-EFTA għall-proċess tat-tfassil tad-deċiżjonijiet tal-leġiżlazzjoni u l-programmi tal-UE rilevanti għaž-ŻEE permezz tal-parteċipazzjoni tagħhom f'kumitati, gruppi ta' esperti, fi studji u fl-agenziji, kif ukoll permezz tal-preżentazzjoni ta' Kummenti taż-ŻEE-EFTA.
4. Barra minn hekk, il-Kunsill taż-ŻEE għaraf il-kontribut pożittiv tal-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA u tal-Kummissjoni Ewropea fil-monitoraġġ tal-konformità mal-Ftehim dwar iż-ŻEE fl-Istati taż-ŻEE kollha. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza li jiġu mistiedna l-Ministri taż-ŻEE-EFTA għal laqgħat Ministerjali informali tal-UE u konferenzi Ministerjali organizzati mill-Presidenzi tal-UE li huma rilevanti għall-parteċipazzjoni taż-ŻEE-EFTA fis-Suq Intern. Wera l-apprezzament tiegħu għall-Presidenza Pollakka attwali u għall-Presidenzi li jmiss għat-tkomplija ta' din il-prattika.
5. Il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza l-importanza ta' Suq Intern li jaħdem tajjeb fit-trawwim ta' kundizzjonijiet għal tkabbir ekonomiku u impjegi ġodda madwar l-Ewropa. Huwa fakkar fil-benefiċċji tal-erba' libertajiet u kundizzjonijiet ugwali u ġusti ta' kompetizzjoni għan-negozji, filwaqt li saħaq li r-regoli tas-Suq Intern jiffacilitaw l-innovazzjoni, il-kompetittività u l-kummerċ.
6. Il-Kunsill taż-ŻEE qabel dwar il-htieġa li jkomplu jissahhu l-isforzi ta' komunikazzjoni fir-rigward tal-Ftehim dwar iż-ŻEE u l-benefiċċji tiegħu għaċ-ċittadini u n-negozji. Saħaq li għarfien akbar tal-Ftehim dwar iż-ŻEE f'kull livell fiż-ŻEE kollha kien fl-interess tal-Partijiet Kontraenti kollha u l-funzjonament tajjeb tas-Suq Intern.
Għal dan l-għan, il-Kunsill taż-ŻEE heġġeġ lill-Istati taż-ŻEE biex jiżguraw li l-informazzjoni li tikkonċerna l-Ftehim dwar iż-ŻEE tkun disponibbli malajr u faċilment.

7. Filwaqt li għaraf ir-rwol importanti tal-kooperazzjoni parlamentari, u l-kooperazzjoni bejn is-sħab ekonomiċi u soċjali, il-Kunsill taż-ŻEE ħa nota tar-Riżoluzzjoni tal-Kumitat Parlamentari Kongunt taż-ŻEE adottata fit-22 ta' Novembru 2024 f'Oslo dwar ir-Rapport Annwali tal-Kumitat Kongunt taż-ŻEE dwar il-Funzjonament tal-Ftehim dwar iż-ŻEE fl-2023.

Id-djalogu politiku

8. Il-Kunsill taż-ŻEE rrikonoxxa li s-sħubija mill-qrib bejn l-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA kienet l-aħjar garanzija ta' prosperità u stabbiltà komuni fit-tul. Din ir-relazzjoni mill-qrib ikkontribwiet għal Ewropa bbażata fuq il-paċi, id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem. Il-Kunsill taż-ŻEE laqa' d-djalogu politiku, fil-livell ministerjali bejn ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà u l-ministri għall-affarijiet barranin tal-Iżlanda, il-Liechtenstein u n-Norveġja, fejn il-partecipanti kellhom skambju informali ta' fehmiet dwar kwistjonijiet attwali ta' politika barranija ta' interess reċiproku, bħar-relazzjonijiet transatlantiċi, l-Ukrajna/ir-Russja, l-Artiku u l-Lvant Nofsani, filwaqt li ssottolinja l-importanza li tkompli l-prattika li jiġu mistiedna uffċjali mill-Istati taż-ŻEE-EFTA għal djalogi politiċi li saru flimkien mal-gruppi ta' ħidma tal-Kunsill tal-UE. Il-Kunsill taż-ŻEE laqa' d-Dikjarazzjoni Kongunta "Strengthening EEA Foreign and Security Policy Cooperation (Tishih tal-kooperazzjoni fil-politika estera u ta' sigurtà taż-ŻEE)" iffirmata bejn ir-Rappreżentant Għoli u l-ministri għall-affarijiet barranin tal-Iżlanda, il-Liechtenstein u n-Norveġja fl-okkażjoni tad-djalogu politiku tagħhom.

L-inkorporazzjoni ta' atti tal-UE rilevanti għaž-ŻEE

9. Filwaqt li nnota r-Rapport ta' Progress tal-Kumitat Kongunt taż-ŻEE, il-Kunsill taż-ŻEE esprima l-apprezzament tiegħu għall-ħidma tal-Kumitat Kongunt biex jiżgura t-tkomplija tal-operat b'suċċess u l-funzjonament tajjeb tal-Ftehim dwar iż-ŻEE.

10. Il-Kunsill taż-ŻEE rrikonoxxa l-hidma kontinwa biex jitnaqqas l-għadd ta' atti tal-UE li qed jistennew l-inkorporazzjoni fil-Ftehim dwar iż-ŻEE, u li fl-2024 u l-2025 sar progress importanti bħala riżultat tal-isforzi kongunti tal-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA. Madankollu, innota li x-xogħol b'lura baqa' għoli, u enfasizza l-htieġa li jsiru aktar sforzi u titkomplu l-kooperazzjoni mill-qrib dwar fajls li ilhom pendenti biex jiġu żgurati ċ-ċertezza legali u l-omogeneità fiż-ŻEE. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja wkoll l-importanza li tiġi żgurata t-traspożizzjoni f'waqtha tal-acquis fis-sistemi legali nazzjonali.

Is-sigurtà ekonomika u l-kompetittività tas-Suq Intern

11. Il-Kunsill taż-ŻEE rrikonoxxa l-isfidi kontinwi fil-kummerċ internazzjonali fi żmien meta l-ktajjen tal-provvista dinjija jinsabu taht pressjoni, u kkonferma mill-ġdid l-impenn tiegħu lejn il-kummerċ miftuħ, ġust u sostenibbli u relazzjonijiet kummerċjali bbażati fuq ir-regoli.
12. Barra minn hekk, il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza l-importanza tas-Suq Intern fl-iżgurar tal-kompetittività, is-sigurtà ekonomika, ir-reziljenza, is-sigurtà tal-ikel, it-tiġdid industrijali, it-tmexxija teknoloġika reżiljenti, u l-attrazzjoni tal-Ewropa bħala post tan-negozju. L-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA għadhom jikkondividu interess reċiproku fl-iżgurar ta' Suq Intern li jiffunzjona tajjeb u fiż-żamma ta' kundizzjonijiet ekwi kemm fid-dinja kif ukoll fis-Suq Intern hekk kif politiki u inizjattivi godda jevolvu biex ilaħhqu mal-isfidi dinjija u ġeopolitiċi li għaddejjin bħalissa foqasma bħall-kompetizzjoni dinjija, it-tibdil fil-klima, it-tranzizzjoni doppja, id-dipendenzi strateġiċi u r-riskji tal-katina tal-provvista f'setturi strateġiċi.
13. Il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza l-importanza li jiġi pprovdut ambjent favorevoli għall-innovazzjoni u n-negozju sabiex tissaħħaħ il-kompetittività fiż-ŻEE kollha u nnota l-importanza li jitnaqqsu d-dipendenzi strateġiċi f'setturi sensittivi, kif ukoll li jiġu ssimplifikati l-proċessi regolatorji.

14. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza ta' kooperazzjoni mill-qrib bejn l-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA fiż-żieda tas-sigurtà ekonomika, ir-reziljenza kif ukoll l-iżgurar u t-tiŝiħ tal-ktajjen tal-provvista permezz tad-diversifikazzjoni tal-provvista u l-bini tal-kapaċitajiet tal-manifattura fis-Suq Intern, partikolarment fl-oqsma tat-teknoloġiji b'emissjonijiet żero u baxxi f'konformità mal-paragrafu 28 tal-ewwel Rendikont Globali skont il-Ftehim ta' Pariġi, kif ukoll fl-oqsma taċ-ċipep u l-materja prima kritika. Is-sigurtà ekonomika fiż-ŻEE għandha tkun iffukata fuq il-promozzjoni tal-kompetittività fiż-ŻEE kollha, u fuq l-għoti ta' protezzjoni minn riskji komuni għas-sigurtà ekonomika, u sħubija ma' pajjiżi oħra b'interessi komuni.
15. Il-Kunsill taż-ŻEE għaraf li l-Aġenda Strategika tal-UE 2024-2029 indirizzat b'mod adegwat l-isfidi komuni tal-Istati taż-ŻEE. Huwa faħħar l-isforzi biex jiġi żviluppat Suq Intern aktar profund u aktar reziljenti li fih jiġu appoġġati teknoloġiji futuri ewlenin u tiġi żgurata l-kompetittività fit-tul tal-Ewropa, u laqa' l-isforzi biex l-Ewropa tinzamm b'saħħitha u sigura.

It-tibdil fil-klima, il-bijodiversità u t-tranzizzjoni ekoloġika

16. Il-Kunsill taż-ŻEE qabel li huma meħtieġa ambizzjonijiet kbar, sforz kollettiv u azzjoni urġenti biex tiġi żgurata t-tranzizzjoni għal futur sostenibbli, soċjalment ġust, newtrali għall-klima u li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent. Huwa appella għal tranzizzjoni lil hinn mill-fjuwils fossili fis-sistemi tal-enerġija b'mod ġust, ordnat u ekwu, allinjata mal-perkorsi biex it-tiŝin jinżamm taħt il-1.5° C, filwaqt li tithaffef l-azzjoni f'dan id-deċennju kritiku, sabiex jinkisbu emissjonijiet żero netti sal-2050 f'konformità max-xjenza. Tenna wkoll l-appell biex il-kapaċità tal-enerġija rinnovabbli tiġi ttriplikata globalment u biex ir-rata annwali medja dinjija tat-titjib fl-effiċjenza fl-użu tal-enerġija tiġi rduppjata sal-2030 u biex jiġu aċċellerati t-teknoloġiji b'emissjonijiet żero u baxxi. Huwa laqa' l-pubblikazzjoni tal-Patt għal Industrija Nadifa biex jikkontribwixxi għad-dekarbonizzazzjoni u l-kompetittività tal-industrija tal-Ewropa. Il-Kunsill taż-ŻEE rrikonoxxa wkoll l-importanza ta' provvisti tal-enerġija siguri, affordabbli u sostenibbli u li jiddefendi l-infrastruttura tal-enerġija Ewropea kontra theddid ibrid u theddid ieħor. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja li strateġija komprensiva għad-dekarbonizzazzjoni u l-kompetittività għandha toffri prevedibbiltà għall-industrija u tistinka biex tattira, iżżid u żżomm in-negozji fl-Ewropa.

17. Il-Kunsill taż-ŻEE għaraf l-effetti detrimental tal-invażjoni illegali fuq skala generali tal-Ukrajna mir-Russja fuq is-settur tal-enerġija fl-Ewropa u nnota l-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-pjan REPowerEU tal-Kummissjoni Ewropea li għandu l-għan li jnaqqas id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili Russi. Innota b'mod partikolari l-ambizzjoni akbar ta' REPowerEU filwaqt li rrikonoxxa l-importanza tat-twettiq ta' dawk l-ambizzjonijiet, inkluż permezz ta' formati ta' kooperazzjoni reġjonali akbar fejn applikabbli.
18. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja r-rwol ewlieni tal-ipprezzar tal-karbonju fit-tranzizzjoni ekoloġika u l-kooperazzjoni kontinwa bejn l-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA fl-iżvilupp tas-Sistema tal-UE għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet. Huwa laqa' l-hidma li għaddejja dwar l-inklużjoni tal-Istati taż-ŻEE-EFTA fil-Mekkanizmu ta' Aġġustament tal-Karbonju fil-Fruntieri. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja wkoll il-htieġa ta' mizuri effettivi biex tiġi zgurata l-kredibbiltà tad-data dwar l-emissjonijiet u biex jitkomplew l-isforzi biex tiġi zgurata l-affidabbiltà tad-data ta' pajjiżi terzi.
19. Hekk kif it-trasport jirrapprezenta sors kbir tal-emissjonijiet fl-Ewropa, il-Kunsill taż-ŻEE tenna l-importanza li l-Istati taż-ŻEE jaħdmu flimkien għal settur tat-trasport sostenibbli, kompetittiv u reżiljenti. Laqa' l-oġettivi u l-atti dwar it-tranzizzjoni ekoloġika tas-settur tat-trasport fil-Pakkett "Lesti għall-mira ta' 55%". Il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza l-użu ta' modi sostenibbli ta' trasport u fjuwils sostenibbli fiż-ŻEE filwaqt li jippreserva l-konnettività ta' zoni remoti, inkluż stati gzejjer, u tranzizzjoni ġusta. Barra minn hekk, it-titjib fil-kapaċità ferrovjarja u t-tnaqqis tal-emissjonijiet tat-trasport tal-merkanzija bit-triq huma ta' importanza vitali, u għalhekk il-Kunsill taż-ŻEE nnota l-proposti inklużi fil-Pakkett dwar l-Ekoloġizzazzjoni tat-Trasport tal-Merkanzija. Il-Kunsill taż-ŻEE laqa' enfasi aktar qawwija fuq it-tbaħħir ekoloġiku u l-avjazzjoni ekoloġika, inkluż il-fjuwils sostenibbli, kif ukoll l-infrastrutturi tal-ajruporti u l-portijiet.

20. Il-Kunsill taż-ŻEE esprima l-impenn sħiħ tiegħu li jżid l-isforzi biex jindirizza t-tibdil fil-klima, isegwi t-tranzizzjoni tal-enerġija sostenibbli, u jkompli jiproteġi d-dinja naturali tagħna u jagħti spinta lill-ekonomija ċirkolari tagħna b'mod generali biex inżidu l-kompetittività tagħna. Il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza l-importanza ta' kooperazzjoni kontinwa mill-qrib bejn l-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA fil-kisba tal-miri u l-oġettivi rispettivi tagħhom dwar il-klima u l-bijodiversità u l-ħarsien tal-oġettivi tal-Ftehim ta' Pariġi. Il-Kunsill taż-ŻEE qabel li huwa essenzjali li jiġi indirizzat it-telf fil-bijodiversità, u nnota li l-ambizzjoni tal-UE ta' tniġġis żero, kif ukoll il-kooperazzjoni għal Ewropa aktar nadifa u ambjent ħieles mis-sustanzi tossiċi huma parti fundamentali minn dan. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza ta' allinjament regolatorju fil-qasam tal-ekonomija ċirkolari.
21. Filwaqt li rrikonoxxa li t-tibdil fil-klima u t-telf tal-bijodiversità huma sfidi dinjija, il-Kunsill taż-ŻEE tenna l-impenn sħiħ tiegħu li jimplimenta l-Aġenda 2030 tan-NU u l-Ftehim ta' Pariġi u l-Oqfsa Globali tal-Bijodiversità ta' Kunming-Montreal, bħala l-oqfsa multilaterali essenzjali li jirregolaw l-azzjoni dinjija kontra t-tibdil fil-klima u t-telf tal-bijodiversità. B'kont meħud tal-eżiti tal-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima COP28 u COP29, il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza l-importanza kontinwa ta' ambizzjoni dinjija akbar skont il-Ftehim ta' Pariġi. Għal dan il-għan, il-Kunsill taż-ŻEE qies li huwa partikolarment importanti li l-partijiet kollha jikkomunikaw qabel il-COP30 f'Belem, il-kontributi stabbiliti tagħhom fil-livell nazzjonali (NDCs), allinjati mal-għan ta' temperatura ta' 1.5°C tal-Ftehim ta' Pariġi, u mal-eżitu tar-Rendikont Globali tal-COP28, li jirrikonoxxi l-ħtieġa għal tnaqqis profund, rapidu u sostnut fl-emissjonijiet ta' gassijiet serra. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-ħtieġa li l-pajjiżi jistabbilixxu u/jew jaċċelleraw l-għanijiet tagħhom ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra żero netti u li jsegwu djalogu ambizzjuż ma' sħab ewlenin tal-istess fehma. Barra minn hekk, il-Kunsill taż-ŻEE nnota l-ambizzjoni tal-Ewropa li żżomm ir-rwol ewlieni tagħha biex tilhaq l-impenji internazzjonali tagħha dwar il-bijodiversità, b'mod partikolari dawk meħuda fil-Ftehim Qafas Globali tal-Bijodiversità Kunming-Montreal. B'kont meħud tal-eżitu tas-16-il Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Diversità Bijoloġika, il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-ħtieġa li l-partijiet kollha jaġġornaw jew jirrevedu l-Istrateġiji u l-Pjanijiet ta' Azzjoni Nazzjonali tagħhom għall-Bijodiversità biex jindirizzaw b'mod urġenti l-ixprunaturi diretti u indiretti tat-telf tal-bijodiversità.

It-trasformazzjoni diġitali

22. Il-Kunsill taż-ŻEE saħaq li s-salvagwardja tal-libertà u l-pluraliżmu tal-media, l-indipendenza editorjali u l-protezzjoni tal-ġurnalisti huma ta' importanza fundamentali għal soċjetà demokratika li tiffunzjona tajjeb fl-era diġitali, flimkien mar-rispett ta' dawk il-valuri kruċjali kif stabbiliti fil-legiżlazzjoni rilevanti tal-UE, inkluż dwar l-appoġġ tal-media indipendenti u l-finanzjament tagħhom.
23. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza li l-Istati taż-ŻEE jaħdmu flimkien mill-qrib biex jiżguraw trasformazzjoni diġitali kompetittiva, ġusta u reżiljenti, u biex l-Ewropa ssir mexxejja globali fit-teknoloġiji diġitali strateġiċi. Barra minn hekk, huwa ssottolinja li s-salvagwardja tal-integrità u r-reżiljenza tal-infrastruttura u s-servizzi diġitali hija essenzjali biex niproteġu s-soċjetajiet demokratiċi tagħna u nasserixxu l-valuri Ewropej tagħna.
24. Filwaqt li nnota l-htieġa li tithaffef l-adozzjoni tal-IA mill-industrija, kif ukoll mill-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju, u f'konformità mad-Dikjarazzjoni dwar l-Intelliġenza Artifiċjali Inklużiva u Sostenibbli għan-Nies u għall-Pjaneta, li ntlahaq qbil dwarha fil-11 ta' Frar 2025 f'Parigi, il-Kunsill taż-ŻEE appoġġa l-Istrateġija għall-Applikazzjoni tal-IA proposta u appella għall-involviment mill-qrib tal-awtoritajiet, tal-industrija u tas-soċjetà ċivili mill-Istati taż-ŻEE fl-implimentazzjoni tagħha. Barra minn hekk, biex jiġi massimizzat il-valur soċjetali u tal-innovazzjoni tad-data, il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza l-htieġa li jsiru aktar sforzi biex tinholq Unjoni Ewropea tad-Data reali, inkluż billi tiġi ssimplifikata l-konformità mal-legiżlazzjoni eżistenti u tittejjeb il-governanza tad-data.
25. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza tal-inkorporazzjoni li jmiss tal-Att dwar is-Servizzi Diġitali (DSA) u l-Att dwar is-Swieq Diġitali (DMA) fil-Ftehim dwar iż-ŻEE. Filwaqt li jinnota l-benefiċċji ekonomiċi, ambjentali u soċjetali potenzjali tal-intelliġenza artifiċjali (IA), għaraf ukoll l-importanza li jiġi stabbilit qafas regolatorju komuni għall-IA fl-Ewropa permezz tal-Att dwar l-IA, u li jiġi żgurat li s-sistemi tal-IA mqiegħda fis-Suq Intern u użati fiż-ŻEE jkunu siguri, affidabbli, etiċi u jirrispettaw id-drittijiet fundamentali, il-valuri u l-prinċipji etiċi Ewropej.

26. Il-Kunsill taż-ŻEE nnota l-importanza tat-tishiĥ taċ-ċibersigurtà u l-protezzjoni tan-nies, l-istituzzjonijiet u l-infrastruttura kritika kontra t-theddid ibridu. Huwa laqa' l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-pjan ta' azzjoni Ewropew dwar iċ-ċibersigurtà tal-isptarijiet u tal-fornituri tal-kura tas-saħħa, kif ukoll l-Att propost tal-UE dwar iċ-Ċibersolidarjetà, u appella lill-Partijiet għall-Ftehim ŻEE biex ikomplu jikkooperaw mill-qrib biex iżidu r-reziljenza tas-Suq Intern u jipprevjenu t-theddid ċibernetiku.
27. Il-Kunsill taż-ŻEE għaraf l-importanza tat-tishiĥ tal-ekosistema tas-semikondutturi tal-Ewropa permezz tal-Att Ewropew dwar iċ-Ċipep billi jiġu diversifikati l-ktajjen tal-provvista, tinzamm it-tmexxija teknoloġika u tittejjeb il-kapaċità ta' produzzjoni.
28. Il-Kunsill taż-ŻEE laqa' r-Regolament 2024/1183 li jemenda r-Regolament 910/2014 dwar l-istabbiliment tal-Qafas Ewropew għall-Identità Diġitali billi jtejjeb l-effettività tal-qafas attwali għall-identità diġitali biex jiġu żgurati tranzazzjonijiet transfruntiera u billi jestendi l-benefiċċji tiegħu għas-settur privat.

Id-dimensjoni soċjali

29. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza tad-dimensjoni soċjali fil-Ftehim dwar iż-ŻEE, li tkopri kwistjonijiet relatati mal-liġi tax-xogħol, is-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol u l-ugwaljanza bejn il-ġeneri. Il-Kunsill taż-ŻEE rrikonoxxa l-importanza ta' swieq tax-xogħol u sistemi ta' protezzjoni soċjali ġusti u li jiffunzjonaw tajjeb, u li tiżdied il-parteciċipazzjoni fis-suq tax-xogħol u li jiġi żgurat tlaqqiġh tajjeb bejn il-ħiliet u l-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol, bħala elementi fundamentali biex titwettaq trasformazzjoni ġusta, ekoloġika u diġitali u tissaħħaħ il-kompetittività tas-Suq Intern.
30. Filwaqt li enfasizza l-importanza li jiġu żgurati l-protezzjoni soċjali, l-opportunitajiet indaqs u kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti, il-Kunsill taż-ŻEE laqa' l-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, qafas li jimmira lejn Ewropa aktar inkluziva, reziljenti u kompetittiva.

Il-kooperazzjoni fil-qasam tas-saħħa

31. Il-Kunsill taż-ŻEE kien konxju mit-tagħlimiet strateġiċi li ttieħdu mir-rispons u l-ġestjoni għall-kriżijiet fiż-ŻEE matul il-pandemija tal-COVID-19. L-integrità tas-Suq Intern u tal-funzjonament bla xkiel tal-Ftehim dwar iż-ŻEE baqgħu prijoritajiet essenzjali f'dan il-kuntest.
32. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza li tinbena l-Unjoni Ewropea tas-Saħħa, u stenna b'interess kooperazzjoni aktar mill-qrib bejn l-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA dwar it-tnejn u r-rispons għas-saħħa. Il-Kunsill taż-ŻEE ha nota wkoll tal-proposta għal regolament fil-qasam tal-mediċini kritiċi bil-ħsieb li jigu permessi ktajjen tal-provvista aktar reżiljenti u jissahħu l-kapaċitajiet tal-produzzjoni Ewropej. Il-Kunsill taż-ŻEE stenna wkoll b'interess aktar progress fir-riforma tal-leġiżlazzjoni farmaċewtika tal-UE li tindirizza l-aċċess f'waqtu u ekwu għal prodotti mediċinali sikuri, effettivi u affordabbli, is-sigurtà tal-provvista ta' prodotti mediċinali u li tipprovdi ambjent attraenti u favorevoli għall-innovazzjoni għar-riċerka, l-investment, l-iżvilupp u l-produzzjoni ta' prodotti mediċinali fl-Ewropa kif ukoll miżuri li jindirizzaw ir-reżistenza għall-antimikrobiċi.
33. Il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza l-importanza li jissahħu l-azzjonijiet tal-UE dwar l-indukrar u s-saħħa mentali, u li jissahħu aktar il-kapaċitajiet u r-reżiljenza tas-sistemi tas-saħħa, inkluż ir-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, speċjalment f'oqsma fejn il-pandemija kixfet nuqqasijiet.

Il-programmi u l-aġenziji tal-UE

34. Filwaqt li rrikonoxxa l-kontribut li sar mill-programmi tal-UE għall-bini ta' Ewropa aktar ekoloġika, aktar diġitali u reżiljenti, il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza tal-partecipazzjoni tal-Istati taż-ŻEE-EFTA f'għadd ta' programmi tal-UE fil-perjodu 2021–2027 u rrikonoxxa l-kontribuzzjoni finanzjarja sinifikanti tagħhom għall-programmi.

35. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja li l-Artikolu 78 tal-Ftehim dwar iż-ŻEE jipprevedi li l-Partijiet Kontraenti għandhom isahħu u jwessgħu l-kooperazzjoni f'diversi oqsma li ma jagħmlux parti mill-erba' libertajiet. L-Istati taż-ŻEE-EFTA għandu jkollhom aċċess għall-partijiet kollha tal-programmi li jipparteċipaw fihom. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza tat-tishih tas-sigurtà tar-riċerka u appella lill-Partijiet biex jaħdmu flimkien mill-qrib f'dan ir-rigward, inkluż bl-użu tal-ġestjoni tar-riskju u miżuri xierqa oħra. Il-Ftehim jiggarrantixxi lill-membri kollha tiegħu drittijiet u obbligi ugwali u huwa kruċjali għall-funzjonament tajjeb tiegħu li dawn il-prinċipji jiġu rispettati. Il-Kunsill taż-ŻEE heġġeġ b'mod partikolari lill-korpi ta' implimentazzjoni kollha fil-livelli Ewropew u nazzjonali biex jagħtu pubbliċità u jippromwovu opportunitajiet ta' shubija fiż-ŻEE kollha u biex jiżguraw li l-atturi kollha jsiru konxji bis-shih tad-drittijiet u l-obbligi tal-Istati taż-ŻEE-EFTA meta jipparteċipaw fil-programmi tal-UE.
36. Il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza li l-kooperazzjoni wiesgħa fil-qasam tal-ispazju hija kruċjali għat-tishih tal-bażi industrijali tal-Ewropa u għall-preservazzjoni tal-integrità u l-funzjonament tajjeb tas-Suq Intern. Innota d-diskussjonijiet li għaddejjin dwar il-parteċipazzjoni tal-Istati taż-ŻEE-EFTA fil-Programm għal Konnettività Sigura.
37. Mingħajr preġudizzju għan-negozjati li jmiss fil-livell tal-UE tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali, il-Kunsill taż-ŻEE appella għal djalogu kontinwu dwar it-thejjijiet għall-perjodu ta' programmazzjoni wara l-2027 bil-għan li tiġi żgurata l-inkorporazzjoni bikrija ta' regolamenti ġodda tal-programm fil-Ftehim dwar iż-ŻEE, b'kont meħud li l-parteċipazzjoni tal-Istati taż-ŻEE-EFTA tirrizulta mid-dispożizzjonijiet tal-Ftehim ŻEE. Barra minn hekk, il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza l-importanza li tiġi żgurata kooperazzjoni mill-qrib bejn l-Istati taż-ŻEE-EFTA u l-Unjoni Ewropea fit-tfassil ta' programmi futuri tal-UE f'konformità mal-Ftehim ŻEE.
38. Il-Kunsill taż-ŻEE ssottolinja l-importanza tal-inkorporazzjoni li jmiss fil-Ftehim ŻEE tal-pakkett tal-UE dwar il-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu (AML/CFT) biex jikkontribwixxi għall-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu.

II-Mekkanizmi Finanzjarji

39. Il-Kunsill taż-ŻEE fakkar li l-Ftehim dwar iż-ŻEE jipprevedi l-parteciġazzjoni tal-Istati taż-ŻEE-EFTA fis-Suq Intern u f'dan il-kuntest fakkar ukoll li l-Istati taż-ŻEE-EFTA jikkontribwixxu għat-tnaqqis tad-disparitajiet soċjali u ekonomiċi fiż-ŻEE permezz tal-Mekkanizmi Finanzjarji taż-ŻEE u tan-Norveġja għall-benefiċċji tal-Partijiet Kontraenti, bil-ħsieb li jiġi promoss tishih kontinwu u bbilanċjat tar-relazzjonijiet kummerċjali u ekonomiċi bejn il-Partijiet Kontraenti kollha għall-Ftehim dwar iż-ŻEE f'konformità mal-Artikolu 115 tal-Ftehim dwar iż-ŻEE.
40. Il-Kunsill taż-ŻEE laqa' l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni proviżorja tal-Ftehim tal-Mekkanizmu Finanzjarju taż-ŻEE għall-perjodu Mejju 2021 – April 2028 bejn l-Iżlanda, il-Liechtenstein, in-Norveġja u l-UE, u tal-Ftehim bejn in-Norveġja u l-UE dwar il-Mekkanizmu Finanzjarju Norveġiż għal Mejju 2021 – April 2028, u stenna b'interess it-tlestija tal-proċess ta' ratifika u d-dhul fis-seħh taż-żewġ ftehimiet.
41. Bil-għan ta' implimentazzjoni b'suċċess tal-Mekkanizmi Finanzjarji għall-perjodu Mejju 2021 – April 2028, il-Kunsill taż-ŻEE stenna b'interess il-konklużjoni rapida tal-memoranda bilaterali ta' qbil u ftehimiet ta' programmi bejn l-Istati taż-ŻEE-EFTA u l-Istati Benefiċjarji kollha sabiex jiġu stabbiliti qafas ċar u skeda ta' żmien għal implimentazzjoni effettiva u f'waqtha tal-fondi, li ser jikkontribwixxu għall-prijoritajiet tematiċi maqbula, it-tranzizzjoni ekoloġika Ewropea, id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem u l-inkluzjoni soċjali u r-reżiljenza.
42. Il-Kunsill taż-ŻEE enfasizza li l-Partijiet Kontraenti għandhom, fid-dawl tal-Artikolu 10 fil-Protokoll 38D, jirrieżaminaw il-ħtieġa li jiġu indirizzati d-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fiż-Żona Ekonomika Ewropea u għandhom, abbażi tal-valutazzjoni, jibdedw negozjati futuri dwar il-Mekkanizmi Finanzjarji li jmiss ferm qabel it-tmiem tal-Mekkanizmi Finanzjarji 2021 – 2028 sabiex jiġu evitati lakuni fl-implimentazzjoni u biex ikun hemm programmazzjoni effiċjenti u effettiva tal-perspettiva ta' finanzjament futura.

Is-sajd u l-aċċess għas-suq għall-hut u l-prodotti tas-sajd

43. Il-Kunsill taż-ŻEE ħa nota tal-implimentazzjoni u l-applikazzjoni proviżorja taż-żewġ protokoll addizzjonali għall-ftehimiet bilaterali tal-UE mal-Iżlanda u n-Norveġja li jipprevedu kwoti tariffarji għall-importazzjoni fis-suq tal-UE sa April 2028 ta' ċerti hut u prodotti tas-sajd li joriġinaw f'dawk il-pajjiżi.
44. Il-Kunsill taż-ŻEE afferma mill-ġdid ukoll l-impenji stabbiliti fil-Protokoll 9 għall-Ftehim dwar iż-ŻEE dwar il-kummerċ tal-hut u prodotti oħra tal-baħar.
45. Il-membri tal-Kunsill taż-ŻEE ssottolinjaw l-importanza kbira ta' kooperazzjoni kostruttiva dwar kwistjonijiet tas-sajd li għandha tkun ibbilanċjata u ta' benefiċċju reċiproku, partikolarment fir-rigward tal-ġestjoni sostenibbli ta' stokk ta' interess komuni.
46. Il-membri tal-Kunsill taż-ŻEE għarfu l-importanza li jkomplu jiġu indirizzati kwistjonijiet pendenti rispettivi dwar il-politika tas-sajd u rrikonnoxxew l-importanza tad-djalogi bilaterali fil-ġestjoni tas-sajd bejn l-UE u l-Istati taż-ŻEE-EFTA rispettivi.

Il-kummerċ agrikolu

47. Il-Kunsill taż-ŻEE fakkar fl-impenn tal-Partijiet Kontraenti, f'konformità mal-Artikolu 19 tal-Ftehim dwar iż-ŻEE, u appella lill-partijiet biex ikomplu d-djalogu bil-ħsieb li jiġu rieżaminati l-kundizzjonijiet tal-kummerċ fi prodotti agrikoli sabiex tinkiseb liberalizzazzjoni progressiva fil-qafas tal-politiki agrikoli rispettivi tagħhom. Il-Kunsill taż-ŻEE heġġeġ lill-Partijiet Kontraenti jwettqu rieżami ġdid tar-reġim kummerċjali għal prodotti agrikoli pproċessati fil-qafas tal-Artikolu 2(2) u l-Artikolu 6 tal-Protokoll 3 għall-Ftehim dwar iż-ŻEE, sabiex jiġi promoss aktar il-kummerċ f'dan il-qasam.